

Ўзбекистон

Вазирликнинг 2019 йил 2 августдаги
406 -сон буйруғига илова

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари
талабалари ўртасида ўтказиладиган “Йил талабаси-2019”
танловининг янги таҳрирдаги

НИЗОМИ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом олий таълим муассасаларида таҳсил олаётган талабалар ўртасида “Йил талабаси-2019” танловини (кейинги ўринларда – Танлов) ўтказиш тартибини белгилайди.

Мазкур Низомнинг амал қилиши хорижий олий таълим муассасаларининг филиалларига, шунингдек, харбий олий таълим муассасаларига нисбатан татбиқ этилмайди.

2. Танловнинг асосий мақсади: жамиятга, давлатга етук ёш, рақобатбардош кадрларни етиштириб бериш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, интеллектуал салоҳиятини ошириш, олий ўқув юртлардаги иқтидорли талабаларни аниқлаш, уларнинг ўз салоҳиятларини намоён этишларига имкониятлар яратиш, жамоатчилик фидойилик фазилатларини шакллантириш, талабалик нуфузини ошириш ҳамда рағбатлантиришдан иборат.

3. Танлов босқичма-босқич, ушбу Низомнинг 1-иловасидаги схемага мувофиқ равишда ўтказилади ва қуйидаги босқичлардан иборат бўлади:

а) Танловнинг биринчи босқичи ҳар бир олий таълим муассасасида икки турда ташкиллаштирилади:

биринчи тур – ҳар бир факультет (кесими)да ўтказилади;

иккинчи тур – олий таълим муассасаси миқёсида, факультетлар кесимида голиб бўлган иштирокчилар ўртасида ўтказилади.

б) Танловнинг республика босқичи жорий йилнинг декабрь ойида Тошкент шаҳрида ўтказилади.

4. Қуйидагилар танлов ўтказишнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

а) биринчи – олий таълим муассасаси босқичида ректор (директор) бошчилигида тегишли мутахассислар таркибидан танлов комиссияси ташкил этилиб, улар томонидан:

ҳар бир олий таълим муассасасида ташкил этилган ишчи гуруҳ томонидан ўрганиш асосида танловга тавсия этилган талабаларнинг тақдимотини ташкил этиш;

танлов иштирокчилари томонидан тақдим этилган фанларни ўзлаштириш натижалари, жамоатчилик ишлари ва эришилган ютуқлар акс этган хужжатларни, талабаларнинг илмий ва ижодий ишларини қабул қилиш ва ўрганиш асносида таҳлил этиш;

танлов иштирокчиларининг дарслардаги иштироқи, фаоллик даражаси, етакчилик қobiliятини кузатиш ва баҳолаш;

голибларни аниқлашда танлов иштирокчиси бўлган талабага фақат у таҳсил олаётган факультет талабалари томонидан (бир талаба бир

иштирокчига бир маротаба) берилган овозни инобатга олиш ва ғолиб деб топилган иштирокчига танловнинг республика босқичида катнашиши учун тавсиянома бериш;

б) иккинчи, республика босқичида Ташкилий кўмита ва танлов комиссияси томонидан:

олий таълим муассасаларидан тақдим этилган тавсия ҳужжатларини ва танлов иштирокчиларининг тақдимот материалларини қабул қилиш, ўрганиш ва таҳлил этиш асосида республика босқичи иштирокчиларини аниқлаш;

саралаб олинган танлов иштирокчилари томонидан тайёрланган материаллар тақдимотини ташкил этиш ва ўтказиш;

йўналишлар бўйича танлов иштирокчиларини баҳолаш ва ғолибларини аниқлаш;

танлов ғолибларининг моддий ва маънавий рағбатлантирилишини ташкил қилиш;

танлов ўтиши ва натижаларининг оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилишини ташкил этиш ишлари амалга оширилади.

5. Танлов қуйидаги номинациялар бўйича ўтказилади:

а) **“Йилнинг ўз мутахассислиги бўйича энг билимдон талабаси”**, бунда талабанинг олий ўқув юртига киргандан бошлаб фанларни ўзлаштириш ва ўқув жараёнлардаги иштироқи ва фаоллиги, чоп этилган мақола ва тезислари ҳамда уларнинг мазмун-моҳияти, долзарблигига оид ишлар кўриб чиқилади;

б) **“Йилнинг энг фаол ташаббускор-тарғиботчи талабаси”**, бунда талабанинг олий таълим муассасаси жамоат ишларидаги, Ёшлар иттифоқи ва бошқа жамоат ташкилотлари фаолиятидаги амалий иштироқи, фаоллик даражаси, тарғиботчи сифатидаги намунавий ишлари, ташкилотчилик қобилияти ва шу асосда ўзи ташкил этган тадбирлар мазмуни, эришган ютуқлари кўриб чиқилади;

в) **“Йилнинг энг фаол ихтирочи-инноватор талабаси”**, бунда талаба томонидан яратилган илмий ишлар, ихтиролар, инновацион ғоялари, рационализаторлик таклифлари, уларнинг янгилиги, долзарблиги ва илмий аҳамияти кўриб чиқилади;

г) **“Йилнинг энг фаол спортчи талабаси”**, бунда талабанинг спорт соҳасидаги ютуқлари ва эришган натижалари кўриб чиқилади;

д) **“Йилнинг энг фаол ижодкор талабаси”**, бунда талабанинг ўзи танлаган мутахассислиги йўналишидан қатъий назар мусика, адабиёт, санъат ва театр соҳасидаги қизиқишлари ва эришган натижалари кўриб чиқилади;

е) **“Йилнинг энг фаол блогер талабаси”**, бунда талабанинг ижтимоий тармоқларда ўзи яратган ишланмалари, Ахборот-коммуникация тармоғидаги фаоллик даражаси ва ушбу соҳаларда эришган ютуқлари кўриб чиқилади;

ж) **“Йилнинг энг намунали тадбиркор талабаси”** (хотин-қизлар учун), бунда талаба-қизларнинг мустақил равишда тадбиркорлик асосида эришган ютуқлари кўриб чиқилади.

Шунингдек, танловнинг якуний босқичида Ташкилий кўмита томонидан махсус номинациялар бўйича ғолиблар аниқланиши мумкин.

II. Танловнинг олий таълим муассасасидаги босқичини ташкил этиш тартиби

6. Танловнинг олий таълим муассасасидаги босқичи ҳар йили сентябрь-октябрь ойларида ўтказилади.

7. Танловнинг олий таълим муассасаси босқичининг иккита турда ўтказилганлиги тўғрисидаги йиғилиш (ҳар бир тур бўйича алоҳида) баённомалари танлов комиссияси аъзолари имзоси билан тасдиқланади ва иккита баённома ғолиб тўғрисидаги маълумотлар йиғмажилди билан биргаликда 26 октябрдан бошлаб 5 иш куни мобайнида Республика ташкилий қўмитасига тақдим этилади.

8. Танлов комиссияси олий таълим муассасасининг маъмурий-бошқарув ходимлари, мутахассис-ўқитувчилар, ташқаридан жалб этилган мутахассислар, жамоат ташкилотлари вакиллари билан иборат таркибда ташкил этилади.

9. Танлов комиссияси қўидаги функцияларни бажаради:
танловнинг олий таълим муассасасидаги босқичи ахборот таъминотини ташкил қилади;

танлов иштирокчиларидан буюртманомалар ва материалларни қабул қилишни ташкил этади;

танлов иштирокчиси тақдим этган ҳужжатларни ҳамда дарсларда ва жамоат ишларидаги иштироки сифатини баҳолайди;

танлов иштирокчиси бўлган талабани баҳолашда фақат у тахсил олаётган факультет талабалари томонидан (бир талаба бир иштирокчига бир маротаба) берилган овозни инобатга олади.

Танловда олий таълим муассасасида узликсиз (академик таътилсиз) ўқиб келаётган 2, 3 ва 4-босқич талабалари иштирок этиши мумкин.

10. Танловнинг олий таълим муассасаси босқичида иштирок этиш истагини билдирган талабалар томонидан тақдим этилган ҳужжатлар тўплами тегишли факультет деканати томонидан сараланади ва 25 сентябрдан бошлаб 20 иш куни мобайнида ҳужжатлар тўпламини қоғозда ва электрон шаклда танлов комиссиясига тавсия этилади.

11. Иштирокчига тегишли бўлган қўидаги ҳужжатлар тўплами факультет деканати томонидан тайёрланади ва танлов комиссиясига тақдим этилади:

- танлов иштирокчисининг қобилияти, фанларни ўзлаштириш даражаси, етакчилик қобилияти, эришган ютуқлари, дарслардаги фаол иштироки, талабаларга ўрнатилган бўладиган жиҳатлари ва жамоат ишларидаги фаолияти ҳақидаги маълумотлар баён этилган икки бетдан ошмайдиган ҳажмдаги тақдимнома;

- танлов иштирокчисининг фанларни ўзлаштириш натижалари ақс этган ҳужжатлар (баҳоаларни қайд этиш варақалари, талабанинг баҳоаларни ўзлаштириш синов дафтарчаси) нусхалари;

- танлов иштирокчисининг нашр этилган илмий, илмий-услубий, ижодий ишлари, уларга тегишли мутахассислардан олинган тақризлар билан бирга;

- турли тадбирлар, танловларда фахрий ёрлиқлар ва дипломлар билан тақдирланганлиги тўғрисидаги маълумотлар (нусхалари илова қилинади);

- грантларда иштирок этганлиги тўғрисидаги маълумотнома, грантнинг номи, молиялаштириш ҳажми, иштирокнинг шакли ва даражаси кўрсатилади;
- конференциялардаги иштироки ҳақидаги маълумотлар, илмий ишлар рўйхати ва илмий ишлар ксеро нусхалари илова этилган ҳолда тақдим этилади;
- ҳужжатлар тўпламига киритилган материаллар ва ахборотлар жорий йил давомида чоп этилган бўлиши лозим.

Юқорида зикр этилган ҳужжатларга қўшимча равишда ҳар бир иштирокчи (алоҳида белгиланган кунларда) танлов комиссияси олдидаҳзлари ҳақида маълумот (таништирув) жараёнини амалга оширадилар ҳамда ижтимоий-сиёсий билимлари (мамлакатимизда аҳолининг ижтимоий ҳимояси, фуқаролар ҳуқуқий билимларини ошириш борасидаги амалий ишлар, ички ва ташқи сиёсат ва х.к.) юзасидан суҳбатдан ўтадилар.

12. Танлов комиссияси, иштирокчиларнинг ҳужжатлар тўплами, дарсларда ва жамоат ишларида иштироки сифатини, шунингдек, иштирокчи билан индивидуал ўтказилган суҳбат доирасида олинган маълумотларни баҳолаш натижаларини ҳисобга олган ҳолда, ҳар бир номинация бўйича ғолиблар (1, 2, 3-ўринлар)ни аниқлайди ва биринчи ўрин совриндорларини танловнинг республика босқичида қатнашиш учун тавсия этади.

13. Номинациялар бўйича 1, 2 ва 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар олий таълим муассасасининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланади ҳамда тегишли равишда 1-ўрин соҳиби базавий ҳисоблаш миқдорининг етти баробари, 2-ўрин соҳиби базавий ҳисоблаш миқдорининг олти баробари ва 3-ўрин соҳиби базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баробари миқдорида моддий рағбатлантирилади.

14. Моддий рағбатлантириш учун пул маблағлари олий таълим муассасаси ректорининг буйруғи асосида олий таълим муассасаларининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан ажратилади.

III. Танлов ташкилотчилари ва таъсисчилари

15. Танловнинг республика босқичи ҳар йили ноябрь-декабрь ойларида ўтказилади.

Танловнинг республика босқичини ўтказиш ташкилий қўмитаси (кейинги ўринларда Ташкилий қўмита) таркиби Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланади. Ташкилий қўмита таркибига тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар ҳамда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, шунингдек, бошқа ташкилотларнинг вакиллари киритилади.

16. Қуйидагилар Ташкилий қўмитанинг асосий вазифалари ҳисобланади:

Танловни ўтказиш муддатларини белгилаш ва уни юқори ташкилий даражада ўтказиш;

Ҳар бир номинация бўйича алоҳида танлов комиссияси (экспертлар гуруҳи) таркибини шакллантириш;

Ҳар бир номинация бўйича баҳолаш мезонларини ишлаб чиқиш;

Танлов доирасида ўтказиладиган тадбирларни ёритиб бориш учун оммавий ахборот воситаларини жалб этиш.

17. Ташкилий кўмита, қоидага кўра, раис, раис ўринбосари, Ташкилий кўмита котиби ва аъзоларидан иборат таркибда шакллантирилади.

Ташкилий кўмита раиси, раис ўринбосари ва котиби унинг аъзолари орасидан сайланади.

18. Ташкилий кўмита раиси:

Ташкилий кўмита мажлиси кун тартибини белгилайди ва уни ўтказиши;

Ташкилий кўмита қарорларини тасдиқлайди ва уларнинг бажарилишини назорат қилади;

Ташкилий кўмита аъзоларига юкланган вазифаларни бажариш бўйича ишларни мувофиқлаштиради.

19. Ташкилий кўмита аъзолари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Ташкилий кўмита мажлисларида кўриб чиқиладиган масалаларни муҳокама қилишда ва ҳал этишда қатнашиш;

кўриб чиқиладиган масалалар бўйича хулосалар тақдим этиш.

Ташкилий кўмита фаолиятида иштирок этиш жамоатчилиги асосида амалга оширилади.

20. Ташкилий кўмита мажлисини раис ёки раис ўринбосари бошқаради.

Ташкилий кўмита мажлиси аъзоларининг учдан икки қисми қатнашганда ваколатли ҳисобланади.

21. Ташкилий кўмита котиби:

Ташкилий кўмита мажлисига барча зарур ҳужжатларнинг ўз вақтида тайёрланишини таъминлайди;

Ташкилий кўмита раиси билан мажлиснинг ўтказиладиган жойи ва вақтини келишилади;

Ташкилий кўмита аъзоларини мажлиснинг ўтказилиш санаси, жойи ва кун тартибидан хабардор қилади;

Ташкилий кўмита мажлисларининг кун тартибидagi масалалар бўйича ўтказилишини ташкил этади;

Ташкилий кўмита мажлиси баённомаларини расмийлаштиради ва тасдиқлангандан сўнг Ташкилий кўмита аъзоларига ва манфаатдор ташкилотларга юборади.

22. Ташкилий кўмита қарори аъзоларнинг кўпчилиги овози билан қабул қилинади. Овозлар тенг бўлганда Ташкилий кўмита раисининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

23. Ташкилий кўмитанинг иш тартиби у тасдиқладиган регламент асосида белгиланади.

24. Танловнинг таъсисчиси Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳисобланади:

25. Таъсисчи танловнинг барча босқичларини ташкиллаштириш ва ўтказиш жараёнида Ташкилий кўмита томонидан қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлашда бевосита ҳамкорлик қилади ва ўз вакилларининг Ташкилий кўмита аъзоси сифатида самарали ишлаши учун шарт-шароитлар яратди.

IV. Танловнинг республика босқичини ўтказиш

26. Танлов комиссияларининг ҳар бир номинация бўйича таркиблари Республика Ташкилий кўмитаси томонидан тасдиқланади.

27. Танловнинг Республика босқичи икки турда ўтказилади:

биринчи турда – танлов комиссиялари тақдим этилган иштирокчиларнинг ҳужжатларини 10 иш куни мобайнида кўриб чиқади ҳамда ташкилий қўмита томонидан тасдиқланган мезонлар асосида иккинчи тур иштирокчиларини аниқлайди.

Иккинчи турда – иштирокчилар:

- ўзлари ҳақида маълумот берадилар;
- ижтимоий-сиёсий билимлари (мамлакатимизда аҳолининг ижтимоий ҳимояси, фуқаролар ҳуқуқий билимларини ошириш борасидаги амалий ишлар, ички ва ташқи сиёсат ва ҳ.к.) юзасидан суҳбатдан ўтадилар;
- ўз йўналиши (номинация) бўйича тақдимотларини намойиш этадилар, мазкур жараёнда уларга ўз илмий-ижодий салоҳияти ва кизиқишларини намоён этиш имконияти берилади (бунда танлов комиссияси аъзолари томонидан иштирокчига қўшимча саволлар берилиши ва баъзи масалаларга аниқликлар киритилиши мумкин).

28. Иштирокчиларнинг тақдимотини ўтказиш муддати ноябрь ойининг иккинчи ярми мобайнида Ташкилий қўмита томонидан белгиланган кунда ҳар бир номинация бўйича алоҳида ўтказилади.

29. Танлов комиссиялари танлов ишлари тақдимотини баҳолашда Ташкилий қўмита томонидан ишлаб чиқилган, номинация бўйича мезонларга амал қилади. Танлов комиссиялари мажлислари баённомалари Ташкилий қўмита раиси томонидан тасдиқланади.

30. Зарур ҳолатларда, Ташкилий қўмита ҳужжатларни топшириш ва Танлов комиссиясининг иш босқичлари муддатини ўзгартириш ҳуқуқига эга.

31. Танловнинг республика босқичида ҳар бир номинациялар бўйича 1, 2 ва 3-ўрин совриндорлари бўлган иштирокчилар Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг тегишли даражадаги дипломлари билан тақдирланадилар ва 1-ўрин соҳибига базавий ҳисоблаш миқдорининг 10 баробари миқдорида, 2-ўрин соҳибига базавий ҳисоблаш миқдорининг 8 баробари миқдорида ва 3-ўрин соҳибига базавий ҳисоблаш миқдорининг 5 баробари миқдорида пул мукофоти билан рағбатлантирилади.

32. Танлов ғолибларини моддий рағбатлантириш Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг буйруғи асосида олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

33. Танлов ғолиблари олий таълим муассасаларининг ҳомий ташкилотлари томонидан қўшимча равишда рағбатлантирилиши мумкин.

34. Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар ўз ҳисобларидан танлов ғолибларини қўшимча равишда моддий рағбатлантиришга ҳақлидирлар.

35. Ғолибларни мукофотлаш тадбири декабрь ойининг иккинчи ўн кунлигида тантанали вазиятда ўтказилади.

36. Танловга тақдим этилган ҳужжатлар қайтарилмайди.

37. Мазкур низом талабларини бузган шахслар қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгарликка тортилади.

“Йил талабаси-2019” танловини ўтказиш
СХЕМА СИ

Босқичлар	Тадбирлар	Ўтказиш муддатлари
I босқич Олий таълим муассасаси босқичи	<ol style="list-style-type: none">1. Танлов комиссиясининг таркибини шакллантириш ва тасдиқлаш.2. Танловнинг олий таълим муассасаси босқичи ахборот таъминотини ташкил этиш.3. Иштирокчилардан ариза ва хужжатларни қабул қилишни ташкил қилиш.4. Танлов комиссияси томонидан иштирокчилар тақдим этган хужжатларни кўриб чиқиш.5. Танловнинг олий таълим муассасаси босқичи ғолибларини аниқлаш.6. Ғолибларга танловнинг республика босқичида иштирок этиш учун тавсияномалар бериш.	<ol style="list-style-type: none">1. 10 сентябрь – 15 сентябрь2. 10 сентябрь – 30 октябрь3. 10 сентябрь – 25 сентябрь4. 25 сентябрь – 15 октябрь5. 15 октябрь – 25 октябрь6. 26 октябрь – 30 октябрь
II босқич Республика босқичи	<ol style="list-style-type: none">1. Республика ташкилий кўмитасининг таркибини шакллантириш ва тасдиқлаш.2. Олий таълим муассасаларидан танловнинг олий таълим муассасаси босқичида I-ўринни эгаллаб ғолиб бўлган номзодларнинг хужжатларини қабул қилиш.3. Танловга келиб тушган хужжатларни кўриб чиқиш.4. Танлов ишларининг тақдимотини ўтказиш.5. Йўналишлар бўйича танлов ғолибларини аниқлаш.6. Танлов ғолибларини мукофотлашни тантанали вазиятда ўтказиш.7. Танловнинг ўтишини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритишни ташкил этиш.	<ol style="list-style-type: none">1. 25 октябргача2. 1 ноябрь – 10 ноябрь3. 11 ноябрь – 20 ноябрь4. 21 ноябрь – 30 ноябрь5. 1 декабрь – 5 декабрь6. 10 декабрь – 15 декабрь7. 1 октябрь – 20 декабрь